

FØR

FØR

Hvis selve stolen er i orden, kan du forlænge dens levetid med 30-40 år, bare ved å gi den et nytt flettet sete.

Du behøver ikke flette et nytt sete i de samme materialer eller mønster som stolen opprinnelig hadde. Velg det materialet som du synes passer best til stolen.

Flett et sete

Er du glad i den gamle slitte stolen, så behold den, og sett den i stand. Trenger den et nytt sete, så se her hvordan du kan flette et nytt. Du bestemmer selv hvordan mønsteret skal se ut.

Et stolsete kan flettes for ca. 200 kroner i materialer. Det krever heller ikke særlig mye verktøy. Du trenger bare bruke ei saks eller en kniv, en pinne som vinne til å vikle flettematerialet opp på, ei stor klemme, en blyant og tomme-stokk eller et annet centimetermål.

Det finnes flere flettematerialer, bl.a. papirgarn og sisalreip. Men sjøgress er det mest brukte i dag, og lettest å få tak i. Prisen er stort sett den samme.

Du bør beregne 130-140 meter fletverk per stol. Men kjøp minst 150 meter for sikkerhets skyld. Da blir det nok å ta av. Sjøgress finnes i bunter som bestilles i møbelforretninger og fra Husfliden.

Det finnes flere mønstre, og det er forskjell på måten de flettes på. Men gjør du en feil i mønsteret, kan du bare ta det opp og gjøre det om. Det tåler materialene.

Her gjennomgår vi to av de mest brukte mønstrene: Et rutemønster og et «konvoluttmønster».

Kvadratisk sete

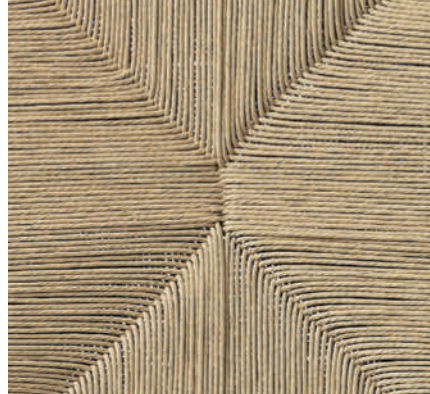
Når du fletter, skjer det over stolens sarg (sider eller seteramme). Når alle sidene er like lange, kan du flette setet uten å forberede hjørnene. Men vanligvis er sto-

len bredere foran enn bak. Derfor må du først måle opp og merke av, slik at du gjør de motstående sidene som du fletter på, like brede.

Denne del av prosessen er en fordel, hvis du vil at setets mønster skal bestå av kvadrater. Og det er helt nødvendig, hvis du vil ha et stjerne- eller konvoluttmønster. Det er bare stolens parallelle sider, som bør være like lange, hvis du vil flette et konvolutt- eller stjernemønster. Er alle stolens sider like lange, avsluttes flettingen i midten, men er stolens form rektangulær, avslutter du ved å flette de siste baner fram og tilbake eller fra side til side.

Med ruter

Du bestemmer egentlig selv feltenes størrelse, men når det er et rutemønster bør du regne ut, hvor store feltene skal være. Det gjør du ved å dele sargens lengde med garnet eller snoras tykkelse (her 4 mm). Husk å beregne luft mellom feltene, slik at det blir plass til å flette den tverrgående siden. I vårt tilfelle er den bakerste sargen kortest – den er 40 cm, noe som gir i alt 100 omganger. Vi har derfor valgt seks felter med 15 om-

Stjerne- eller konvoluttmønster

Ternet mønster med 15 surringer

ganger (eller surringer) mellom sargene og fem luftfelter med to omganger (eller viklinger) mellom feltene. Flett ikke så tett at snora ikke kan flettes pent, der de krysser hverandre.

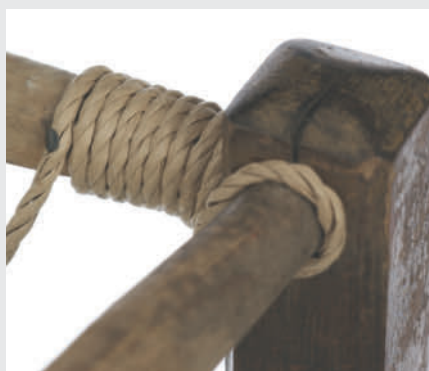
Konvoluttmønster

Vil du ha et konvoluttmønster, fletter du hele tiden rundt stolens hjørner. Du starter i et av hjørnene og arbeider deg inn mot midten, slik at firkanten mellom de fire sidene i sargen konstant blir mindre og til sist tettes helt. Til slutt har du så et diagonalt kryss mellom stolens bein.

Gjør setets sider like «lange» med flettinger

Sidenes lengde justeres ved at det på begge sider vikles inn til de oppmålte stedene. Det er viktig at de motstående sidene er like lange ved konvoluttfletting.

Du kan f.eks. feste den ene enden inne under viklingen, mens den avsluttende enden festes med «blåstifter» eller heftemaskestifter før flettetråden klippes over.

Viklingene forhindrer at det øvrige flettverket flytter seg. Hvis du lar være å vikle inn til de avmerkede punktene, risikerer du at flettverket løsner i sidene.

Konvoluttmønster flettes i et kvadrat

1

Flettingen begynner i et hjørne og går over motsatte del av sargen, opp i midten og over venstre del av sargen, opp i midten igjen og over den høyre og motstående del. Her flettes igjen over bakre del, opp i midten igjen og tilbake over fremre del, der det nå vikles over den høyre delen og videre til den venstre. Dermed er du tilbake ved den fremre del av sargen og kan starte forfra.

2

Stram snora når du har flettet en omgang, og la ei klemme holde fast på flettingene. Du kan se mønsteret etter få omganger og derfor raskt oppdage og rette feil.

Ruter flettes i rette felter

1

Er det forskjell på lengden av to motstående sider, måler du inn i sidene på den lengste og merker opp, slik at de motstående feltene blir like store.

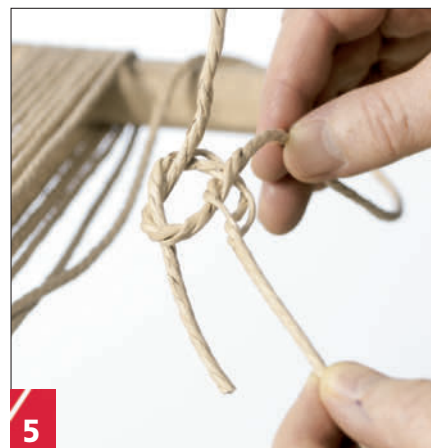
2

Fest flettematerialet, og sno det rundt sargen ut til en eventuell oppmerking. Bruk ei stor klemme til å holde fast det som er ferdig flettet.

4

Når det enkelte felt er blitt f.eks. 15 omganger, vikles noen ganger rundt sargen, slik at du får et mellomrom mellom feltene. Klemma holder på de øvrige flettingene. Nøyer du deg med bare å vikle to omganger, får du et helt annet resultat – se forrige oppslag.

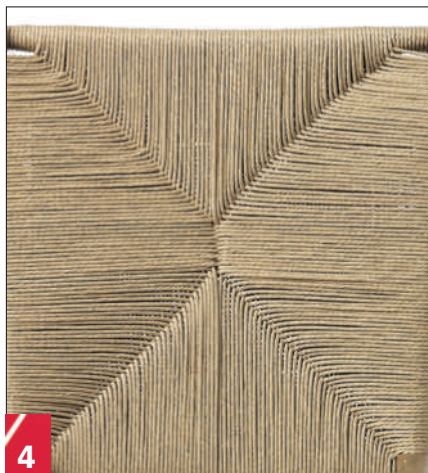

5

Når flettematerialet på vinna er brukt opp, vikler du evt. på nytt opp og binder endene sammen. Kapp om nødvendig snora, så knuten skjules under setet.

På et tidspunkt – som her – blir det umulig å bruke vinna. Hvis du får et lite rektangel i midten, er stolens sider ikke like lange, og du må avslutte flettingen med å flette fram og tilbake.

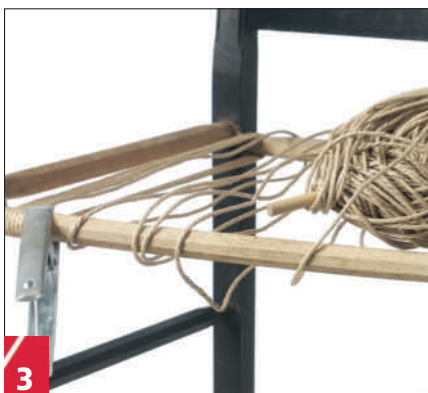
Konvoluttmønster på en rektangulær stol gir ei rett linje i midten av stolen i stedet for et presist diagonalt kryss. Flettingen avsluttes i midten, og enden av snora bindes rundt noen snorer under stolen.

TIPS

Sammenspleising

Når den første bunten på vinna er brukt, kan du binde fletteendene sammen på forskjellige måter. Du kan f.eks. vri flettematerialet, slik at det åpner seg et lite stykke fra enden, og dra endene gjennom hver sin åpning og deretter binde en solid knute.

Ta bare tre-fem omganger, før du strammer opp. Når du har kommet til dette trinnet, kan du bruke ei vinne, som du vikler all den flettetråden på, som det er plass til.

Flettet av den motsatte side foregår på samme måte, men her kan vinna ikke benyttes. Bruk svært lange eller flere mindre stykker.

Den siste enden på flettingen stiftes enten på undersiden av en av sargene med en stift eller heftemaskinstift, eller med en knute, som ikke kan ses ovenfra.